

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA

Brüsszel, 24.10.2005
COM(2005) 517 végleges

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE

**Éves jelentés az Európai Unió 2004-es kutatási és
technológiafejlesztési tevékenységeiről**

{SEC(2005) 1326}

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE

Éves jelentés az Európai Unió 2004-es kutatási és technológiafejlesztési tevékenységeiről

1. BEVEZETÉS

Ez az éves jelentés a 2004-es fejleményekre és tevékenységekre terjed ki. A jelentés elkészítése az Euratom-Szerződés¹ 7. cikke és az Európai Közösséget létrehozó szerződés² 173. cikke, valamint a hatodik keretprogramról szóló határozat³ 4. cikke alapján történt.

A jelentést a csatolt bizottsági munkadokumentum kíséri, amely részletesebb tájékoztatást és statisztikákat tartalmaz. A fontosabb fejezetek a 2004-es tevékenységekről és az elért eredményekről, valamint az Európai Unió tagállamaiban folyó kutatási és technológiafejlesztési tevékenységek fejleményeiről számolnak be. A statisztikai táblázatok külön mellékletben találhatók.

2. KÖZÖSSÉGI KUTATÁSI ÉS TECHNOLÓGIAFEJLESZTÉSI TEVÉKENYSÉGEK

2.1. A hatodik keretprogram végrehajtása

A hatodik keretprogram végrehajtása sikerrel járt. 2002-ben indult a 2002–2006-os időszakra 17,5 millió eurós költségvetéssel, amelyet az Unió bővítésekor 19,2 milliárd euróra növeltek. Külön erőfeszítések irányultak az új tagállamok részvételének ösztönzésére.

2004 folyamán majdnem 16,000 pályázat érkezett több mint 84,400 résztvevőtől. Ezen pályázatok közül körülbelül 2,000-at finanszíroztak (több mint 13,700 résztvevővel).

Összesen mintegy 2,100 szerződést írtak alá, ami összességében több mint 4,200 millió eurós közösségi hozzájárulást jelent.

„A közösségi kutatási térség integrálása és erősítése” fejezet keretében több mint 7,300 pályázatot nyújtottak be, amelyek közül 1,100 – több mint 11,400 résztvevőt érintő – pályázatot választottak ki finanszírozásra. Ezek többsége (körülbelül 4,200 pályázat) a hatodik keretprogramban meghatározott hét tematikus prioritás területére, míg jelentős számú pályázat kkv-ket bevonó horizontális tevékenységekre és a nemzetközi együttműködést támogató egyedi intézkedésekre vonatkozott.

¹ „A Bizottság gondoskodik a programok végrehajtásáról, és erről évente jelentést nyújt be a Tanácsnak.”

² „A Bizottság minden év elején jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. A jelentés különösen a megelőző évi kutatási és technológiafejlesztési tevékenységekre, e tevékenységek eredményének terjesztésére, valamint a folyó év munkaprogramjára terjed ki.”

³ A június 27-i 1513/2002/EK határozat. 4. cikk: „A Szerződés 173. cikke alapján benyújtandó éves jelentés keretében a Bizottság részletesen beszámol a hatodik keretprogram megvalósításának előrehaladásáról, és különösen a célok elérésének és (...) a meghatározott prioritások teljesítésének előrehaladásáról; a jelentésnek tartalmaznia kell a pénzügyi szempontokra és az eszközök felhasználására vonatkozó információkat.”

A hatodik keretprogram keretében a politika tudományos támogatására és a NEST-re (új és a kialakulóban levő tudományos és technológiai területek) irányuló új tevékenységek – több mint 120 finanszírozásra kiválasztott pályázattal – szintén sikeresnek bizonyultak.

Az „EKT szerkezetének kialakítása” fejezet keretében 2004-ben több mint 8,500 pályázat érkezett, amelyek döntő többsége (körülbelül 7,900 pályázat) az emberi erőforrással és a mobilitással kapcsolatos tevékenységekre vonatkozott. Ezek közül több mint 800 pályázatot választottak ki finanszírozásra, amelyeknek mintegy 90 %-a a humán erőforrás és a mobilitás területére vonatkozott, a többi pályázat a Kutatás és innováció, Kutatási infrastruktúrák, valamint a Tudomány és társadalom finanszírozási keretébe tartozott.

A 2004-ben benyújtott pályázatokból körülbelül 900 az új eszközök – integrált projektek és a kiválósági hálózatok – területére irányult, és ezekből kb. 150-et fogadtak el finanszírozásra. 2004 folyamán 165 szerződést írtak alá az integrált projektekre és 76 szerződést a kiválósági hálózatokra vonatkozóan.

A hatodik keretprogram egyedi programjainak munkaterveit több ízben aktualizálták. 2004 végére az EK-nak „Az EKT integrálása és erősítése” programját 14 alkalommal, az EK-nak „Az EKT szerkezetének kialakítása” programját nyolcszor, az Euratom „Atommaghasadás és fúzió” programját pedig kétszer aktualizálták. Minden egyes aktualizálás új pályázati felhívások kiírását vonja maga után, és 2004 végéig több mint 120 pályázati felhívást tettek közzé a hatodik keretprogram keretében.

A hatodik keretprogram eszközeinek hatékonyságát 2003 végén kezdte felmérni egy magas szintű független testület R. Marimón professzor vezetésével. A testület jelentésének⁴ benyújtására 2004. június végén került sor. Az új eszközöket (kiválósági hálózatok és integrált projektek) értékelő testület jóváhagyta ezen eszközök célkitűzéseit, de végrehajtásukhoz javasolt néhány kiigazítást. A Bizottság 2004 augusztusának végén hivatalosan megválaszolta a jelentést, és folytatta a korrekciós intézkedéseket, valamint ésszerűsítő és felgyorsító cselekvési tervet vezetett be a keretprogram végrehajtásának javítása érdekében.

Az 1999–2003-as időszakra a kimagasló szaktudású szakértők testülete Dr. E. Ormala elnöklésével ötéves értékelést végzett. A testület kiemelte a keretprogramok fontosságát Európa tudásalapjának fejlesztése, és az európai kutatási terület hiányosságainak, különösen a kutatók és tevékenységek hálózatba szervezése terén tapasztalhatóak korrigálása szempontjából. A testület ajánlásai egyaránt vonatkoznak a hatodik keretprogramra és a jövőbeli keretprogramokra, főként a kutatásra szánt összegek lényeges növelésének és az Európai Kutatási Tanács és a technológiai platformok létrehozásának jóváhagyása tekintetében. Ez az értékelés egy sor utólagos hatástanulmány felhasználásával készült. Az ötödik keretprogramra vonatkozó hatástanulmány végkövetkeztetése az, hogy a keretprogram olyan előrelépést hozott a stratégiai jelentőségű kutatásban, amelyre az EU-támogatás nélkül nem kerülhetett volna sor.

⁴ COM(2004) 574. SEC(2004) 1057, 2004.8.27.

2.2. Az Európai Kutatási Térség létrehozását elősegítő egyéb cselekvések

A keretprogram mellett az Európai Unió számos más jelentős lépést is tett az Európai Kutatási Térség megteremtése érdekében, amely a Kutatási Főigazgatóság fontos célkitűzése.

A jelenleg folyamatban lévő „Beruházás a kutatásba” cselekvési terv már meghozta első konkrét eredményeit, például körülbelül 25 technológiai platform létrehozását eredményezte. E technológiai platformok többségénél a stratégiai kutatási menetrend kidolgozása előrehaladott állapotban van. A nemzeti kutatási politikáknak a nyílt koordinációs módszerrel való koordinálása a Tudományos és Műszaki Kutatási Bizottság (CREST) bevonásával szintén folyamatban van (lásd 3.1 szakasz).

Különböző kezdeményezéseket valósítottak meg a legjobb kutatók Európába vonzására és a karrierjük kilátásainak javítására, mint például: vízum a harmadik országokbeli kutatók számára⁵, a Kutatók Európai Chartájára és a kutatók alkalmazásának magatartási kódexére irányuló ajánlás javaslatának előkészítése, az Egyesült Államokban dolgozó európai kutatókat összekötő ERA-link hálózat, és az európai kutatók mobilitási központjai közötti ERA-MORE hálózat.

„A nanotechnológiára vonatkozó európai stratégia felé” közlemény⁶ politikai vitát indított e 21. századi kulcstechnológiával kapcsolatban, amely termékeket, technikákat és rendszereket próbál atomi és molekuláris szinten kifejleszteni az életünk megkönnyítése érdekében, többek között az egészségügy, a környezetvédelem és biztonság területén való alkalmazásukkal.

A független európai műholdas megfigyelő és távérzékítő kapacitás kialakításához való hozzájárulás érdekében a Bizottság, az Európai Űrügynökséggel szoros együttműködésben, bemutatott egy tervet a globális környezetvédelmi és biztonsági megfigyelésre irányuló kezdeményezés (GMES)⁷ második szakaszának (2004–2008) végrehajtására. A rendkívül stratégiai jellegű GALILEO navigációs műholdas projekttel együtt ez a kezdeményezés a készülőben levő európai űrprogram szerves részét fogja képezni.

A Földmegfigyelési Csoport (GEO) – amely 2005 februárjáig tízéves végrehajtási terv kidolgozására törekszik az átfogó, összehangolt és folyamatos Globális Földmegfigyelő Rendszerek Rendszeréhez (GEOSS) – társelnökei az Európai Bizottság, az Egyesült Államok, Japán és Dél-Afrika. Az 55 GEO-tag 20 %-a európai ország. A Bizottság nagymértékben támogatja a GEOSS megvalósítási tervének előkészületeit és koordinálja az európai álláspontot.

Az Európai Unió mindent megtett, hogy a felek megegyezésre jussanak az ITER-projektnek (nemzetközi termonukleáris kísérleti reaktor) – a Tanács által egyhangúlag helyszínként választott – Cadarache-ban (Franciaországban) való földrajzi elhelyezését és az ITER-re vonatkozó kiegészítő tevékenységeket illetően. Az ITER-projekt célja nukleáris fúziós reaktort építeni az Európai Unió, Japán, az Egyesült Államok, Kína, Dél-Korea és Oroszország együttműködésével. Egy ilyen nem szennyező energiaforrás életképességének bizonyítása nagy jelentőségű lépés lenne az egyre növekvő energiaigény kielégítésének kérdésében.

⁵ COM(2004) 178., 2004.3.16.

⁶ COM(2004) 338., 2004.5.12.

⁷ COM(2004) 65., 2004.2.3.

A biztonsági célú kutatás új előkészítő cselekvése⁸ a stratégiai kutatási menetrend kidolgozásának felgyorsítására törekszik a közösségi keretprogramok által támogatott civil kutatás és a nemzeti és kormányközi kezdeményezések közötti szakadék áthidalása érdekében.

A Brazíliával és Mexikóval kötött tudományos és technológiai megállapodások, valamint a Tunéziával és Marokkóval kötött megállapodások 2004-es ratifikálása tovább növeli az Európai Kutatási Térség nemzetközi szerepét.

A 2004 elején bemutatott „Európa és az alapkutatás” című közlemény⁹ egy új támogatási mechanizmus felállításának szükségességét állapította meg, amely az alapkutatást kizárólag a tudományos kiválóság kritériumai alapján támogatná, például az Európai Kutatási Tanács révén. Az e közleményről lefolytatott vita hozzájárult a hetedik keretprogram javaslatának előkészítéséhez is.

3. A TAGÁLLAMOKBELI FEJLEMÉNYEK ÉS A NYÍLT KOORDINÁCIÓS MÓDSZER ALKALMAZÁSA

3.1. A nyílt koordinációs módszer szerepe a barcelonai célkitűzések elérésének támogatásában

A nyílt koordinációs módszerrel a Közösség a politikák megismeréséhez és integrációjához járul hozzá az ismeretek és legjobb gyakorlatok kölcsönös cseréjének elősegítésével és megkönnyítésével. 2004-ben a nyílt koordinációs módszer kutatáspolitikai területére való alkalmazásának első ciklusa sikeresen zárult. A nyílt koordinációs módszernek a 3 %-os cselekvési tervre való alkalmazásának első ciklusáról szóló CREST-jelentést októberben fogadták el, majd a Tanács és a Bizottság elé terjesztették. A jelentés 30 szakpolitikai ajánlást tartalmaz. A tagállamok és a Tanács felismerték, hogy a nyílt koordinációs módszernek a kutatásra való alkalmazása többletértéket jelent. Ennek következtében sor került a második ciklus elindítására.

Az első ciklusban némi kritikát váltott ki az, hogy a tagállamoktól megkövetelt információk mennyisége viszonylag nagy volt. Következésképp a második ciklus 2005 elején átláthatóbb és kisebb terhelést jelentő eljárásokkal indult. Ez a ciklus a következő öt témakörre összpontosul:

- az állami kutatóközpontok és egyetemek reformjának ösztönzése, különösen annak érdekében, hogy javuljon a technológiaátadás a társadalom és az ipar felé,
- a kezdő kutatásintenzív kkv-k növekedését elősegítő intézkedések tervezése,
- az üzleti kutatást, fejlesztést és innovációt elősegítő pénzügyi intézkedések tervezése és értékelése,
- a nemzeti szakpolitikák ötvözetét kialakító és végrehajtó intézkedések javítása és
- a szellemi tulajdonjogok rendszerének alkalmazása a közszférában.

⁸ COM(2004) 72., 2004.2.3.

⁹ COM(2004) 9, 2004.1.14.

A témaköröket az első ciklus eredményeinek fényében határozták meg; a témakörök alapján kiegészül és elmélyül ezeknek az elemzése. A témakörökön dolgozó csoportoknak a CRESTnek kell jelenteniük, amely sajátos szerepkörének megfelelően jelentést tesz mind a Bizottságnak, mind a Tanácsnak. A CREST várhatóan 2006 márciusában fogadja el a második ciklusról szóló jelentését.

Az első ciklus munkájával párhuzamosan a felülvizsgált lisszaboni stratégia ésszerűsített nemzeti jelentéstételt vezetett be a lisszaboni stratégiát illetően. A tagállamok egyebek mellett nemzeti reformprogramokat fogadnak el, amelyeket bemutatnak a Bizottságnak. A nemzeti reformprogramoknak része lesz a jelentés a nyílt koordinációs módszerek többségéről, beleértve a kutatásra alkalmazott 3 %-os nyílt koordinációs módszert.

A kutatási humán erőforrásra alkalmazott nyílt koordinációs módszer esetében a mobilitási stratégia végrehajtásáért felelős irányítócsoporthoz 2002 óta működik. Az irányítócsoporthoz a tagállamok képviselőiből áll és munkája nagyon konkrét eredményeket hozott a kutatók környezetének mobilitási szempontból történő javítása terén, ahogy az éves szinten tett, úgynevezett végrehajtási jelentésekből, valamint a CREST-nek a 3 %-os cselekvési terv keretében küldött jelentésekből kiderült. Különösen kedvező tapasztalat volt mind a tagállamok, mind a Bizottság szervezeti egységei számára.

3.2. A kutatási befektetések tendenciái

Az EU-25-ben a kutatási és fejlesztési intenzitást a 2000–2003-as időszakra általánosságban a stagnáláshoz közeli állapot¹⁰ jellemzi. Ezt a gyenge növekedést a három legnagyobb K+F-támogató országbeli (Németország, Franciaország és az Egyesült Királyság) K+F-intenzitás alacsony növekedési rátája okozza, mivel ezek az országok adják az EU-25-ök K+F-összkiadásának körülbelül két harmadát.

A K+F-intenzitás 0,7 %-os éves növekedési rátája (átlagos éves növekedés 2000 és 2003 között) igencsak kevés ahhoz, hogy 2010-re megvalósulhasson a 3 %-os célkitűzés. Amennyiben ez a tendencia változatlan marad (azaz a 2000–2003-as tendencia lineáris folytatódását feltételezve), az EU K+F-intenzitása 2010-ben megközelítőleg 2,20 %-os lesz. Az EU K+F-intenzitása azonban nagyobb mértékben nőtt, mint az Egyesült Államoké, ahol a magánszféra K+F-kiadásai 2000 óta jelentős mértékben csökkentek. Ennek következtében az EU-25-ök együttesen lassan utoléri az Egyesült Államokat. A K+F-intenzitás növekedése Japánban nagyobb mint akár az EU-ban, akár az Egyesült Államokban, bár ez a látszólag jó eredmény részben azzal is magyarázható, hogy Japánban a GDP (a nevező) növekedési üteme lassú volt az utóbbi években.

Az EU-25-ök szintjén a K+F kiadások (GERD) magánszféra által finanszírozott része lényegesen kisebb, mint az Egyesült Államokban és Japánban. A magánszféra hozzájárulása a kutatás finanszírozásához még csökkent is az utóbbi években az EU-ban és az Egyesült Államokban egyaránt, ám ez a csökkenés nagyobb mértékű volt az Egyesült Államokban. Ezzel ellenkezőleg Japánban a magánvállalkozások által finanszírozott K+F-kiadások aránya növekedett.

¹⁰ A K+F intenzitása a bruttó kutatási és fejlesztési kiadásoknak (GERD) a bruttó hazai termékhez (GDP) viszonyított aránya. Az összes mutató forrása: „Kulcsfontosságú adatok 2005-ben a tudomány, a technológia és az innováció területén. Az Európai Tudástársaság megvalósítása felé” (melynek közzététele 2005-ben várható). Ezek a számadatok az OECD (MSTI-2005-1. és az EUROSTAT rendelkezésre álló legfrissebb sorozatán alapulnak.

Többször hangsúlyozták, hogy a lisszaboni 3 %-os célkitűzés nem egyszerűen ráfordítási célkitűzés. Magával vonja a kutatók számának jelentős növekedését Európában, ez viszont a kutatóképzés tényleges kiterjesztését és a kecsegtető kutatói karriernek elérhetőségének fokozását követeli meg. A becslések szerint a lisszaboni/barcelonai célkitűzések eléréséhez 1,2 millió kutatóval többre van szükség: 500,000-re a kutatási munkaerő utánpótlására (a nyugdíjba vonulók helyére) és 700,000-re a nettó új kutatói állások betöltésére. A kutatók száma 1997-től 2002-ig 22,5 %-kal (azaz 105,000 teljesmunkaidő-egyenértékkel) nőtt.

EU-szinten a posztgraduális tanulmányokat folytatók száma (amely a tudományos doktori fokozat várományosait is magában foglalja), valamint a tudományos és a mérnöki területeken évente kiadott diplomák száma arra enged következtetni, hogy a kutatók száma továbbra is az 1997 óta megfigyelt ütemben fog növekedni. 1998 és 2001 között a tudományos doktori fokozattal rendelkezők száma éves átlagban 76,750 volt, és ebből 44% a tudomány és a mérnöki tudományok területén szerezte meg a fokozatát. Európa egészében az utóbbi években a kutatói diplomával rendelkezők száma évente 4 %-kal nőtt, bár egyes országokban bizonyos területeken – például a kémia és fizika területén – visszaesés volt tapasztalható.

A kutatásban a humán erőforrás rendelkezésre állása tekintetében a tapasztalatok vegyesek. A tudományos foglalkozásúak rossz karrierkilátását gyakran említik annak fő okaként, hogy a fiatalok körében a tudományos tanulmányok iránti érdeklődés hanyatlóban van, de EU-szinten még nem mutatkozik jelentős előrelépés a tudományos és műszaki foglalkozásúak fizetésének emelését illetően. Úgy tűnik, a gondok inkább a keresleti oldalon vannak, mint a kínálati oldalon. Az EU jó úton haladhatna a barcelonai célkitűzés megvalósítása felé, ha a tudományos és mérnöki végzettségűek mintegy 60 %-a kutatóként helyezkedne el. Egy nemrég végzett felmérés adatai azonban azt mutatják, hogy az Egyesült Királyságban dolgozó tudományos doktori fokozattal rendelkezőknek csupán 40 %-a tevékenykedik a kutatás területén, egyetemi keretek között (22 %), illetve egyetemeken kívül (18 %). Ez jelentős változásokat jelez a kutatók munkaerőpiacán. A keresleti források a korábbinál több ágazatból származnak (például a szolgáltatások területéről, a transznacionális cégektől és az új vállalkozásoktól). A legtöbb ilyen felsőfokú végzettségű személyt a tudásintenzív szolgáltatások területén alkalmazzák, beleértve az olyan tevékenységi területeket, mint az oktatás, egészségügy és szociális munka.

A kutatók megnövekedett nemzetközi mobilitása és a legjobbak vonzásában egyre fokozódó verseny további nyomást fog gyakorolni a tagállamokban a K+F humán erőforrásának igazgatásában.

3.3. A kutatáspolitikai tendenciái

Annak ellenére, hogy a K+F közfinanszírozásában jelentős nyomás volt érezhető az általános költségvetési megszorítások miatt, egyértelműen közös tendenciák figyelhetők meg a szakpolitikák ötvözése és a kutatási igazgatási struktúrák tökéletesítése terén a lisszaboni menetrenddel összhangban. Az intézkedések és eszközök köre országonként változó, akárcsak a szakpolitikák relatív „súlya”, de közös pontot jelent a jobb koherencia és a szakpolitikák integrálása iránti igény egyre fokozódó tudatosulása.

Az első tendencia a tagállamok között *a kutatási és technológiafejlesztési politika felfogásbeli megközelítéseinek konvergenciája* az úgynevezett „rendszerek” keret felé. Egyes országokban ez a politikai keret egyértelműen a politikai döntéshozatal részévé vált, például Finnországban, Hollandiában, Németországban és Svédországban. Ez a keret azon – egyes országokra jellemző – intézmények és szervezetek átfogó „rendszerére” teszi a hangsúlyt,

amelyek fellendítik a kutatást és az innovációt, és meghatározzák a szereplők közti kapcsolatokat, valamint kiemeli a különböző politikák összekapcsolódásának fontos szerepét.

A *szakpolitikák ötvözésének növekvő bonyolultsága* a második tendencia. A kutatás finanszírozásának hosszú távra szóló koncepcióinak palettája (K+F-támogatások, technológiaátadás) kibővül további pénzügyi eszközökkel (beleértve a kockázati műveleteket), valamint az oktatáshoz és a kutatók képzéséhez és mobilitásához, kutatási infrastruktúrákhoz, csoportosulási koncepciókhoz, együttműködési programokhoz, szellemi tulajdonjogok rendszereihez, szabályozási koncepciókhoz, a közszférának a kutatásban és technológiafejlesztésben betöltött felhasználói szerepéhez, a vállalkozások képzéséhez, a fenntartható fejlődéshez kapcsolódó kiegészítő koncepciók széles skálájával. A kutatási és technológiafejlesztési politika ezen „horizontális kiterjeszkedése” elmosta a különböző szakpolitikák közti határvonalat és érvként szolgál a szakpolitikák integrációjának növelésére.

A *koordinációs kérdések* növekvő fontossága jelenti a harmadik tendenciát, amely különböző mértékben minden országot érint. A finn Tudomány- és Technológiapolitikai Tanács létrehozásának példáját más országok is követték (például Hollandia). A kutatási rendszerek azonban sok országban túl „elaprózottak”, és felmerült az igény a különböző hivatalok és intézmények stratégiáinak fokozottabb integrálására.

A tagállamok kutatáspolitikáinak „*európaizálódása*” összhangban van a kölcsönös függőségeknek és a globalizáció új szakaszának a kutatási rendszerek átszervezésére gyakorolt hatásainak egyre jobb felismerésével. Több országban van napirenden a kutatási rendszerek nemzetközivé tételének vitája. A lisszaboni folyamat minden tagállamban a modernizálási politika támogatását is jelenti, a 3 %-os cselekvési terv különböző cselekvéseivel összhangban. A K+F-re irányuló, a 3 %-os célkitűzésnek megfelelő befektetési célok elfogadásakor sok tagállamban kifejezetten hivatkoznak is a 3 %-os cselekvési tervre.

4. JÖVŐBELI KILÁTÁSOK

Az Uniónak a 2007–2013-as időszakra kidolgozott pénzügyi tervéről szóló bizottsági javaslatokban¹¹ figyelembe vették a kutatásnak a tudásalapú társadalomban és az európai versenyképességben és növekedésben betöltött vezető szerepét és ez a kutatásra szánt pénzeszközök megkétszerezésében konkretizálódott.

2004 júniusában a „Tudomány és technológia, Európa jövőjének kulcsa” című közlemény¹² politikai vitát indított a jövőbeli európai kutatási politikára és tevékenységekre vonatkozó iránymutatásokról. A közlemény az európai kutatási erőfeszítéseinek erősítését és az uniós fellépés hatásának növelésére ennek hat fontosabb célkitűzés körüli szervezését javasolja, a hetedik keretprogramok előkészületeit kezdeményezve ezzel: kiválósági központok létrehozása együttműködésben végzett kutatással, jelentős európai technológia kezdeményezések indítása, az alapkutatás élénkítése (és az Európai Kutatási Tanács létrehozása), Európa vonzóbbá tétele a legjobb kutatók számára, európai érdekű kutatási infrastruktúrák kifejlesztése, és a nemzeti kutatási programok koordinációjának javítása.

¹¹ COM(2004) 101., 2004.2.10.; COM(2004) 487, 2004.7.14.

¹² COM(2004) 353., 2004.6.16.

A közleményt az érdekeltekkel folytatott két nagyszabású konzultáció követte, az egyik a jövőt illető általános iránymutatásokra vonatkozott, a másik a jövőbeli tematikus prioritásokra. Elkészült a hetedik keretprogramok hatásvizsgálata és előzetes felmérése, melyek során különös figyelmet fordítottak a programok gazdasági, társadalmi és környezeti hatásaira és a társadalomgazdasági és előrejelzési szempontoknak a prioritások közé való beépítésére.

E vitát követően a Bizottság 2005 áprilisának elején bemutatta javaslatait a hetedik keretprogramot¹³ illetően.

E javaslatokat a strukturális alapok programjainak új generációjáról szóló bizottsági javaslatok egészítik ki, amelyek szintén hangsúlyt fektetnek a kutatási és innovációs befektetésekre mint a gazdasági növekedés forrására.

5. TOVÁBBI INFORMÁCIÓFORRÁSOK

A jelentést kísérő bizottsági munkadokumentum további részleteket tartalmaz. További tájékozódáshoz a következő dokumentumok hozzáférhetők a nyilvánosság számára:

- A keretprogram és az egyedi programok éves felülvizsgálati jelentései, amelyek tömör, önálló összefoglalóban mutatják be a programok végrehajtására hozott intézkedések minőségét és az elért fejlődést.
- Ötéves értékelő jelentések, amelyek a végrehajtást és a közösségi kutatási tevékenységekkel elért eredményeket vizsgálják az előző öt évre vonatkozóan.
- Európai jelentés a tudományos és technológiai mutatókról, amely beszámolókat, statisztikákat és részletes elemzéseket tartalmaz az európai és nemzeti KTF-tevékenységekről nemzetközi kontextusban.
- Évente közzétett, a kulcsfontosságú adatokról szóló jelentések, amelyek egy sor mutatót tartalmaznak Európa helyzetének felmérésére a tudomány, technológia és innováció területén.
- Statisztikák a tudomány és a technológia területéről, az Eurostat által kibocsátott dokumentum a K+F, az innováció, a tudomány és a technológia humán erőforrása, a szabadalmak és csúcstechnológiai iparágak témakörében (díjmentesen elérhető az Eurostat honlapján – a címet l. alább – a "Tudomány és technológia" alatt)
- Statisztikák a tudományról és technológiáról Európában, amely az „Európai Unió panorámája” gyűjtemény részeként jelent meg (Kutatási Főigazgatóság/Eurostat).
- A Közösség KTF-programjaival kapcsolatban közzétett tanulmányok és elemzések, amelyek a vizsgált KTF-területek sajátos kérdéseit tárgyalják.

¹³ COM(2005) 119 végleges, 2004.4.6.

E dokumentumok többsége elérhető vagy megrendelhető a Bizottság honlapjain:

- A Bizottság általános EURÓPA honlapja: <http://europa.eu.int/>
- A CORDIS-honlap, amely a KTF-keretprogramról tartalmaz átfogó információkat: <http://www.cordis.lu>
- A Bizottság Kutatási Főigazgatóságának honlapja: <http://europa.eu.int/comm/research>
- A Bizottság Információstársadalmi Főigazgatóságának honlapja: http://europa.eu.int/information_society/index_en.htm
- A Bizottság Vállalkozáspolitikai Főigazgatóságának honlapja: <http://europa.eu.int/comm/dgs/enterprise/>
- A Bizottság Energiaügyi és Közlekedési Főigazgatóságának honlapja: http://europa.eu.int/comm/dgs/energy_transport/index.html
- A Közös Kutatóközpont (KKK) honlapja: <http://www.jrc.cec.eu.int/>
- Az Eurostat honlapja: <http://epp.eurostat.cec.eu.int>